

Zeven leugens

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Elizabeth Kay

Zeven leugens

Vertaald door Caecile de Hoog

Ambo|Anthos
Amsterdam



ISBN 978 90 263 4896 9

© 2020 Elizabeth Kay

© 2020 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Caecile de Hoog

Oorspronkelijke titel *Seven Lies*

Oorspronkelijke uitgever Little, Brown

Omslagontwerp bij Barbara

Foto auteur © Charlie Hopkinson

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Anne en Bob Goudsmit
of, zoals ik ze altijd heb gekend:
mam en pap

DE EERSTE LEUGEN	9
DE TWEEDE LEUGEN	19
DE DERDE LEUGEN	87
DE VIERDE LEUGEN	143
DE VIJFDE LEUGEN	179
DE ZESDE LEUGEN	259
DE ZEVENDE LEUGEN	311

DE EERSTE LEUGEN

‘En zo heb ik haar hart veroverd,’ zei hij met een glimlach. Hij leunde achterover in zijn stoel, hief zijn handen boven zijn hoofd en maakte zijn borst breed. Wat was hij toch ingenomen met zichzelf.

Hij keek me aan. Vervolgens keek hij naar de idioot die naast me zat, en toen weer naar mij. Hij wachtte op een reactie, wilde ons zien lachen, vol bewondering en ontzag.

Ik haatte hem. Mijn haat was monumentaal, allesomvattend, allesverterend. Ik haatte het dat hij dit verhaal elke week herhaalde, elke vrijdagavond als ik kwam eten. Het deed er niet toe wie ik meenam. Met welke schlemiel ik op dat moment uitging.

Altijd kregen ze dit verhaal te horen.

Ze was namelijk zijn ultieme trofee. Voor een man als Charles – succesvol, rijk, charmant – was een mooie, stralende, sprankelende vrouw als Marnie de enige nog ontbrekende parel aan zijn kroon. En omdat hij leefde op het respect en de bewondering van anderen, wellicht omdat hij geen van beide van mij hoefde te verwachten, dwong hij ze af van zijn andere gasten.

Wat ik wilde antwoorden, maar dat deed ik nooit, was dat hij nooit enig recht op Marnies hart had gehad. Want laten we eerlijk zijn – en dat ben ik nu eindelijk – een hart kan nooit worden veroverd. Het kan je alleen geschonken worden. Je kunt een hart niet aftroggelen, weglokken, veranderen, vasthouden of stelen. En veroveren al helemaal niet.

‘Room?’ vroeg Marnie.

Ze stond naast de eettafel met een wit aardewerken kannetje in haar hand. Haar haar zat keurig in een knot in haar nek en een paar losse lokken omlijstten haar gezicht. Haar ketting zat gedraaid, het slotje hing naast de hanger op haar borstbeen.

Ik schudde mijn hoofd. ‘Nee, dank je,’ zei ik.

‘Ik had het niet tegen jou,’ zei ze glimlachend. ‘Van jou weet ik het wel.’

Voor we beginnen wil ik je eerst iets vertellen. Marnie Gregory is de meest indrukwekkende, inspirerende, verbazingwekkende vrouw die ik ken. Sinds we elkaar op de middelbare school leerden kennen, inmiddels al meer dan achttien jaar geleden – onze relatie is officieel volwassen: we mogen drinken, trouwen en gokken –, is ze mijn beste vriendin.

Het was onze eerste schooldag, we stonden in een lange, smalle gang in de rij: een stoet elfjarigen die langzaam opschoof naar een tafeltje aan het eind van de gang. Hier en daar klitten een paar kinderen samen en dan stulpte de ordelijke rij uit als een slang die zojuist een muis heeft verzwolgen.

Ik was nerveus, ik kende niemand en bereidde me er mentaal al op voor dat ik een aantal eenzame jaren voor de boeg had. Ik staarde naar de groepjes en probeerde mezelf wijs te maken dat ik er heus niet bij wilde horen.

Te snel deed ik een te grote stap naar voren en trapte het meisje dat voor me stond op de hiel. Met een ruk draaide ze zich om. Ik raakte in paniek, was ervan overtuigd dat ik ten overstaan van mijn leeftijdsgenoten zou worden vernederd, uitgescholden en gekleineerd. Maar toen ik haar gezicht zag, verdween mijn angst. Het klinkt bespottelijk, ik weet het, maar Marnie Gregory is als de zon. Dat dacht ik toen en ik denk het nog steeds vaak. Haar huid is ongelofelijk blank, als roomwit porselein en slechts af en toe, als ze heeft gesport bijvoorbeeld, of heel erg in haar nopjes is, kleuren

haar wangen roze. Ze heeft kastanjebruin haar, goud- en roodbruine pijpenkrullen, en het bleekblauw van haar ogen zweemt naar wit.

‘Sorry,’ zei ik, en ik stapte naar achteren en staarde naar mijn glanzende nieuwe schoenen.

‘Ik heet Marnie,’ zei ze. ‘En jij?’

Die eerste ontmoeting tekent onze hele relatie. Met haar openheid en haar toon roept Marnie warmte en liefde op. Ze is zelfverzekerd zonder arrogant te zijn, kent geen angst en is zich in contacten niet bewust van mogelijke vooringenomenheid van de ander. Ik daarentegen ben me daar zeer van bewust. Ik ben altijd bang dat ik vijandig zal worden bejegend, dat verwacht ik en ik ben erop voorbereid. Ik ga er ook altijd van uit dat ik belachelijk zal worden gemaakt. Indertijd verwachtte ik te worden uitgelachen vanwege de puistjes op mijn voorhoofd, mijn kleurloze haar, mijn te groot uitgevallen schooluniform. Tegenwoordig vanwege mijn stem, die soms trilt, mijn kleren – comfortabel maar zelden flatteus – mijn haar, mijn sportschoenen en mijn afgekloven nagels.

Haar associeer je met licht, mij met duisternis.

Dat wist ik toen al. Nu weet jij het ook.

‘Naam?’ snauwde de lerares in een blauwe blouse vanachter haar tafel.

‘Marnie Gregory,’ antwoordde ze resoluut en zelfverzekerd.

‘E... F... G... Gregory. Marnie. Jij gaat naar dat lokaal daar, met een C op de deur. En jij?’ vervolgde ze. ‘Wie ben jij?’

‘Jane,’ antwoordde ik.

De lerares keek op van haar papier en rolde met haar ogen.

‘O,’ zei ik. ‘Sorry. Baxter. Jane Baxter.’

Ze keek op de lijst. ‘Je gaat met haar mee. Lokaal C.’

Je zou kunnen zeggen dat de vriendschap uit nood werd geboren en ik op elke vorm van toenadering, elke uiting van vriendelijkheid, affectie of liefde zou zijn ingegaan. Misschien is dat ook zo. In dat geval zou ik willen aanvoeren dat onze vriendschap was

voorbested, in de sterren geschreven stond, want later zou zij mij ook nodig hebben.

Dat klinkt onzinnig, ik weet het. Het is het waarschijnlijk ook. Maar soms kan ik er niet omheen.

‘Ja,’ zei Stanley. ‘Ik wil graag room.’

Stanley was twee jaar jonger dan ik, een jurist die in verschillende specialismen was afgestudeerd. Hij had lichtblond haar dat voor zijn ogen hing en hij grijnsde voortdurend, meestal zonder enige aanleiding. In tegenstelling tot de meeste mannen van zijn leeftijd kon hij goed met vrouwen overweg, waarschijnlijk doordat hij omringd door zussen was opgegroeid. Maar verder was hij oersaai.

Het verbaasde me dan ook niet dat Charles genoot van zijn gezelschap. En daarmee daalde Stanley nog verder in mijn achting.

Marnie schoof het kannetje over de tafel naar hem toe terwijl ze haar hand tegen haar buik gedrukt hield. Ze wilde niet met haar blouse – die van zijde was, vermoedde ik – in de schaal met frambozen hangen.

‘Verder nog iets?’ vroeg ze, eerst Stanley, toen mij en daarna Charles aankijkend. Hij droeg een wit-blauw gestreept overhemd waarvan hij de bovenste knoopjes had losgemaakt, waardoor een driehoek van donker haar door de opening naar buiten stak. Haar blik bleef er even op rusten. Hij schudde zijn hoofd. Zijn stropdas, die los om zijn hals hing, schoof een stukje verder naar links.

‘Mooi,’ zei Marnie. Ze ging zitten en pakte haar dessertlepel.

Zoals gewoonlijk domineerde Charles het gesprek. Stanley was wel tegen hem opgewassen, en bracht zodra hij de kans kreeg een eigen succesverhaal over het voetlicht, maar ik verveelde me en Marnie volgens mij ook. We leunden allebei achterover, dronken met kleine slokjes van onze wijn en dwaalden af naar denkbeeldige gesprekken die zich in ons hoofd afspeelden.

Om halfelf stond Marnie op, zoals ze om halfelf altijd deed, en zei: ‘Oké.’

‘Oké,’ herhaalde ik, en ik stond ook op.

Ze stapelde onze kommen op en klemde ze in de kromming van haar linkerarm. Een druppeltje sap van een framboos die in een van de kommen was achtergebleven bevlekte haar witte blouse. Ik pakte de inmiddels lege fruitschaal – door haar zelf een paar jaar daarvoor gemaakt op een cursus pottenbakken – en het roomkannetje, en volgde haar naar de keuken aan de achterkant van het huis.

Het huis – hún huis – ademde in alle opzichten de sfeer van hun relatie. Charles had de forse aanbeting voor zijn rekening genomen, want Charles betaalde bijna alles – maar wel op aandringen van Marnie. Ze had meteen geweten dat dit hun huis moest worden, en het zal je niet verbazen als ik zeg dat Marnie altijd op een heel natuurlijke manier haar zin weet te krijgen.

Toen ze erin trokken was het niet meer dan een krot: klein, donker, vuil en vochtig. Twee verdiepingen in hopeloze staat van verwaarlozing. Marnie heeft echter altijd visie gehad: ze ziet dingen die andere mensen niet zien. Hoe uitzichtloos iets of iemand ook lijkt, Marnie ziet nog mogelijkheden – zelfs in mij, hoe bespottelijk dat ook klinkt – en is er heilig van overtuigd dat er iets geweldigs van te maken is. Ik heb haar altijd benijd om dat zelfvertrouwen. Bij haar komt dit voort uit een soort koppigheid. Ze is niet bang om te falen, niet omdat haar dat nooit overkomt, maar omdat ze falen beschouwt als een omweg, een kleine afwijking van een route die altijd naar succes leidt.

Ze ging aan de slag, werkte alle avonden, weekenden en vakantiedagen onvermoeibaar door en creëerde iets prachtigs. Met haar kleine handen pelde ze het behang van de muren, schuurde de deuren, verfde de kasten, legde vloerdelen en tapijt, naaide gordijnen, alles. Tot alle kamers warmte uitstraalden, haar warmte en ingetogen zelfvertrouwen, een herkenbare maar tegelijkertijd ondefinieerbare sfeer van huiselijkheid.

Marnie stak de kommen op een afstandje van elkaar in de vaatwasmachine.

‘Zo worden ze beter schoon,’ zei ze.

‘Weet ik,’ antwoordde ik, want dat zei ze elke week als ik, ook elke week, een misnoegd geluid maakte omdat ik het een verspillling van water vond.

‘Het gaat heel goed tussen Charles en mij,’ zei ze.

Er kroop een tinteling langs mijn ruggengraat omhoog, waardoor ik rechtop ging staan en er lucht in mijn longen stroomde.

We hadden maar één keer eerder over hun relatie gepraat en dat gesprek had de beladenheid gehad die de lange, veelbewogen geschiedenis van een oude vriendschap kenmerkt. Sindsdien was hun relatie alleen nog maar in praktische zin ter sprake gekomen: wat ze gingen doen in het weekend, het huis dat ze misschien ooit buiten Londen zouden kopen, zijn moeder, die kanker had en eenzaam in Schotland een langzame, pijnlijke dood stierf.

Waar we het bijvoorbeeld niet over hadden gehad was het feit dat ze al drie jaar samen waren en ik een paar maanden daarvoor onverwacht – ik weet dat het niet in de haak is dat ik in zijn spullen neusde – een diamanten verlovingsring achter in het nachtkastje van Charles had gevonden. Noch hadden we het erover gehad dat ze, zelfs zonder die ring, hard op weg waren naar een permanente verbintenis, een eeuwige band, zo hecht als die van Marnie en mij zelfs na zo’n twintig jaar niet was.

We hadden het er ook nooit over gehad dat ik hem haatte.

‘Ja,’ antwoordde ik, want ik was bang dat als ik een hele zin, of zelfs maar een woord van twee lettergrepen uitsprak, onze vriendschap in chaos zou eindigen.

‘Vind je ook niet?’ zei ze. ‘Vind je ook niet dat het goed gaat met ons?’

Ik knikte en goot het restje room terug in de plastic fles van de supermarkt.

‘Je vindt toch ook dat we goed bij elkaar passen?’ vroeg ze.

Ik trok de koelkast open, verschool me achter de deur en langzaam, heel langzaam, zette ik de fles op het bovenste plankje.

‘Jane?’ vroeg ze.

‘Ja,’ antwoordde ik. ‘Dat vind ik ook.’

Dat was de eerste leugen die ik Marnie vertelde.

Nu vraag ik me af, zoals ik bijna dagelijks doe, of ik de andere leugens ook had verteld als ik niet met die eerste was begonnen. Ik houd mezelf graag voor dat de eerste leugen het minst belangrijk was. De ironie wil dat dat een leugen is. Als ik die vrijdagavond eerlijk was geweest zou alles misschien... nee, dan wás alles anders gelopen.

Ik wil dat je dit nu al weet. Ik dacht dat ik er goed aan deed. Een oude vriendschap is als een touw dat hier en daar versleten is en op andere plekken dik en verknoopt. De draad van onze liefde was te sleets, te rafelig geworden, vreesde ik, om het gewicht van de waarheid te kunnen dragen. Want het staat vast dat de waarheid – dat ik niemand ooit zo had gehaat als Charles – onze vriendschap zou hebben verwoest.

Als ik eerlijk was geweest, als ik onze liefde had opgeofferd voor die van hen, dan zou Charles waarschijnlijk nog leven.

DE TWEEDE LEUGEN

